

Onu Azərbaycandan daha çox Amerikada, Ağ Evin qarşısında qara zurnada "Köçəri yallısı" ifa edən gənc kimi tanıyırlar. Bir neçə il bundan əvvəl sosial şəbəkələrin, saytların əsl qəhrəmanına çevrilmişdi. Hamı ondan yazırdı...

Onda Qarabağ düşmənin işğalı altında idi. Torpağımıza müvəqqəti "əl qoyan" düşmənin əli kimi, dili də uzanmışdı. Rəqslərimizə, musiqimizə, musiqi alətlərimizə, hətta milli mətbəximizə də ağız suyu axıdurdılar...

Tale elə gətirdi ki, bir gün biz Orxanla Şuşada Cıdır düzündə rastlaşdıq. Qara zurnanın coşğun səsi qiy çəkib qayalarda əks-səda verirdi. Şövlə çalınan fərqli bir ifa idi...

Orxan bu dəfə "Cəngi" çalırdı. Sanki sinəsi qürurdan qabarmış, fərəhdən bir boy da ucalıb başı buludlara dirənən şiş qayalar da, göydə

Bənzərsiz ifalar

uçan quşlar da qanad saxlayıb Şuşanı düşmənin işğalından azad edən Azərbaycan əsgərinin şənlinə alqış deyirdi. Qan coşduran bu ifa altında hamı əl-ələ, qol-qola tutmuşdu...

Orxanla söhbətə də elə Ağ Evin qarşısında ki ifası ilə cığır açırdı:

- 2018-ci ildə Azərbaycanın Amerikadakı səfirliyinin dəvəti ilə Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin yaranmasının 100 illiyi münasibəti ilə keçirilən tədbirlərdə iştirak etmək üçün Vaşinqtona dəvət olunmuşduq. Orada belə qərara gəldik ki, Ağ Evin qarşısında "Köçəri yallısı"nı ifa edim. Bu bir etiraz forması idi. İllərdir ki, Ermənistan Qarabağı işğal altında saxlayırdı. Qarabağ probleminə vasitəçilik edən, dünyanın supergücü sayılan ABŞ-nin məsələyə loyallıq münasibəti problemin həllindən çox dondurulmasına xidmət edirdi. Təbii ki, bu da haqlı olaraq xalqımızı razı sala bilməzdi.

Torpaqlarımızı işğal edən ermənilər həm də musiqimizi mənimsəmək istəyirdilər. Ağ Evin qarşısında ifa etdiyim "Köçəri yallısı"nın da onlara aid olması barədə uydurma fikirlər səsləndirirdilər. "Yallı" Azərbaycanın birlik rəmzi sayılan qədim rəqs növlərindən biridir. Bu rəqsin öz fəlsəfi mənası var. "Köçəri yallısı"nı ifa etməkdə məqsədimiz dünyanı dinləmə, irqlərə parçalayanlara etiraz etmək, bəşəriyyəti birliyə, sülhə çağırmaq idi. Həm də öz ifamızla ermənilərə cavab verirdik. Təbii ki, ədalət olmayan yerdə sülh də, birlik də olmur. Şü-

kürlər olsun ki, Azərbaycan özü heç kimin köməyi olmadan ədaləti bərpa etdi...

Orxan 2017-ci ildə Moskvanın Birinci kanalında "Pole çüdes" verilişinin, 2018-ci ildə ABŞ-nin Vaşinqton şəhərinin, 2019-cu il Çin Xalq Respublikasının Dövlət müşaviri və xarici işlər naziri Van İ və xanımının təşəbbüsü ilə Pekində keçirilən "Sevgi sərhəd tanımır" adlı xeyriyyə sərgisinin iştirakçısı olub. Balabanda və qara zurnada ifa etməklə Azərbaycan musiqisini, incəsənətini təmsil edib. O deyir ki, harada olubsa, çalışıb ki, vətəninin, xalqının mənavi xəzinəsi olan musiqimizi insanlara layiqincə təqdim edə bilsin: "Etiraf edirəm ki, dünyanın harasında olmuşamsa, Şuşada, Cıdır düzündə, "Xarıbüllül" festivalında ifa etdiyim qədər həyəcan keçirməmişəm. O anlar bir ayrı hiss keçirirdim. Müzəffər bir xalqın nümayəndəsi kimi çox qürurluydum. İfa edərkən gözlərim önündə o sıldırım qayaları aşıb bizə bu qüruru yaşadan qəhrəmanlarımızın obrazı canlanırdı... İfama onların qəhrəmanlıqlarını tərənnüm etmək istəyirdim".

Orxan Nüsret oğlu Soltanov 1991-ci ildə Ucar rayonunda anadan olub. Ucar 1 sayılı orta məktəbin məzunudur. İlk musiqi təhsilini də Ucarda alıb.

Orxan deyir ki, Ucar musiqi məktəbində balaban və qara zurna dərsi keçilmirdi. Ona görə də tar dərslərinə gedirdi. Balabanı, qara zurnanı ona mərhum əmisi Natiq sevdirdi. Əmisi

Azərbaycanda bu ailələrin məşhur ifaçılarından, bilicilərindən olub...

Qeyd etmək yerinə düşər ki, Orxan Soltanovun babası Fərhad Soltanov da məşhur Azərbaycan aşığından olub. İndi bu sənət ocağının ənənələrini davam etdirmək onun üzərinə düşüb.

2009-2011-ci illərdə hərbi xidmətdə olan Orxan Soltanov əsgəri xidmətini başa vurduqdan sonra Azərbaycan Milli Konservatoriyasında təhsil alıb. Konservatoriyanı bitirdikdən sonra Cənubi Koreyaya dəvət olunan Orxan bir müddət bu ölkənin dövlət orkestrində çalışıb. 2020-ci ildən isə balaban və qara zurnanın bənzərsiz ifaçılarından hesab olunan gənc ifaçı Orxan Soltanov Azərbaycan Dövlət Akademik Filarmoniyasında çalışır.

Orxan deyir ki, avqustun 26-da Laçın Şəhəri Günündə Laçında qəhrəmanlıq musiqimizi ifa edərkən səsi dağlarda əks-səda verəndə ürəyindən bir arzu keçib: "Kaş bu musiqini Xankəndidə də ifa edə biləydim". Çox şükür ki, bu arzusuna da çatmaq üzrədir. İndi uzun illər separatçıların məskən saldığı Xankəndidə də Azərbaycan bayrağı dalğalanır. Tezliklə bu şəhərimizdə də "Cəngi" çalacağına əmindir. Bizə bu qüruru yaşadan ordumuza, bu ordunu qurub ona sərkərdəlik edən, qələbəyə aparan Ali Baş Komandanımıza minnətdarıq.

*Elsən QƏNİYEV,
"Azərbaycan"*